

ABONAMENT ZA DŹWIĘKI

Radio to jeden z najwierniejszych przyjaciół naszych kierowców. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że za korzystanie z dźwiękowego towarzystwa, czy to w pojeździe czy też siedzibie podmiotu gospodarczego, przedsiębiorstwo transportowe musi płacić. Jeśli tego nie zrobi, grożą kary, choć teoretycznie można kontrolera pozostawić przed drzwiami – nie ma on zdolności prawnych, by wbrew woli gospodarza sprawdzić czy firma opłaca abonament...

Anna Knapik
aplikant radcowski,
Kancelaria Radców
Prawnych Klatka i Partnerzy
w Katowicach

Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (t. j. Dz. U. 2014, poz. 1204, dalej „Ustawa o opłatach abonamentowych”) wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą za każdy odbiornik radiofoniczny (i tele-

wizyjny) uiszcza się opłatę abonamentową. Przy czym pojęcie odbiornika radiofonicznego budzi pewne wątpliwości, gdyż aktualnie kanały radiowe mogą być odbierane za pośrednictwem bardzo różnych urządzeń (komputer, smartfon, nawigacja, wbudowane do samochodu urządzenie telematyczne). Mogłoby się więc wydawać, że każdy z powyższych mechanizmów podlega opłacie abonamentowej. Jednak w praktyce dość ściśle interpretuje się pojęcie odbiornika radiofonicznego – jako urządzenie, którego podstawowym przeznaczeniem jest odbiór radia (radio, radio samochodowe, radiomagnetofon, wieża stereo z radiem). Choć nie wynika to wprost z obowiązujących przepisów, urządzenia wielofunkcyjne nie są traktowane jako odbiorniki radiofoniczne w rozumieniu Ustawy o opłatach abonamentowych.¹

Natomiast obowiązek uiszczania abonamentu za radioodbiorniki dotyczy wszystkich ich użytkowników, niezależnie od tego, czy są to przedsiębiorcy, czy osoby nieprowadzące działalności gospodarczej. Tylko wyjątkowo wnosi się jedną opłatę, niezależnie od liczby posiadanych urządzeń, jeżeli są one używane przez:

- 1) osoby fizyczne w tym samym gospodarstwie domowym lub w samochodzie stanowiącym ich własność;
- 2) podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, sanatoria, żłobki, publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty, publiczne i niepubliczne uczelnie, a także domy pomocy społecznej – w tym

samym budynku, zespole budynków lub w samochodach będących w używaniu tych instytucji.

Zatem firma transportowa powinna uiszczać opłaty abonamentowe od każdego będącego na jej wyposażeniu odbiornika radiowego, także tego znajdującego się w samochodzie służbowym.

Radio gotowe do włączenia

Co warte zauważenia, obowiązek zapłaty abonamentu powstaje wówczas, gdy przedsiębiorca „używa” odbiornika radiowego. W konsekwencji pojawiają się pewne wątpliwości, związane z określeniem, zdefiniowaniem, kiedy ktoś korzysta z urządzenia, a kiedy nie. Zarządzający firmami często używają tłumaczenia, że obowiązek uiszczenia opłaty abonamentowej ich nie dotyczy, gdyż znajdujące się w firmie odbiorniki od długiego czasu nie są używane.

Jest to jednak błędny tok myślenia, gdyż ustawodawca w art. 2 ust. 2 Ustawy o opłatach abonamentowych wprowadził regulację, zgodnie z którą „domniemywa się, że osoba, która posiada odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny w stanie umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu, używa tego odbiornika”. Dlatego w praktyce nie ma znaczenia, czy posiadacz odbiornika faktycznie z niego korzysta, czy też nie. Dla powstania obowiązku zapłaty abonamentowej wystarcza obecność odbiornika radiowego w samochodzie służbowym, bo przecież może on w każdej chwili zostać uruchomiony.

Należy także wspomnieć o kilku sytuacjach, w których często pojawiają się wątpliwości, na jakim podmiocie ciąży obowiązek uiszczania abonamentu.

Pracownik ma swój odbiornik

Po pierwsze mowa tutaj o przypadku, gdy pracownik używa w miejscu pracy swojego własnego odbiornika radiowego. Jak logika na to wskazuje, w takiej sytuacji to zatrudniony jest zobowiązany do płacenia abonamentu, gdyż urządzenie stanowi jego prywatną własność i to on z niego korzysta. Oczywiście, w razie kontroli będzie trzeba wykazać, że odbiornik nie stanowi wyposażenia firmy.

¹ Zob. Wyrok WSA w Warszawie z dnia 27 listopada 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 1786/12, Lex 1338739; P. Szymoniak, Telewizja w komórce czy komputerze bez abonamentu, Dziennik Gazeta Prawna, 8 maja 2012 r., nr 88.